

Oponentura bakalářské práce Libora Kuchaře

Autor bakalářské práce, Libor Kuchař, v úvodu ozřejmil osobní důvody, které ho vedly k sepsání diplomové práce: „Proto jsem si vybral toto téma, kde bych se pokusil nalézt příčiny nezájmu dětí o literaturu a hlavně o dětskou ilustraci v knize“ (s. 7). V následujících statích bakalářské práce popisuje knihu jako výtvarný a literární objekt, rozebírá důležitost četby a ozřejmuje vliv četby na rozvoj dítěte.

Svou práci autor zahajuje definicí knihy, knihy jako artefaktu a autorské knihy, přičemž zdařile cituje z literatury o estetice (uveden je Mukařovský).

Ve stati o historii knihy popisuje Libor Kuchař celkem zajímavě chronologický vývoj písma, záznamových prostředků, nosičů písemných záznamů a knižních forem. Zvláštní pozornost věnuje Libor Kuchař knižní vazbě. Tuto pozornost správně zdůvodňuje tím, že knižní vazba „utváří celkový umělecký dojem z knihy“ (s. 12). V samostatné kapitole o typech knižních vazeb nabízí autor kategorizaci knižní vazby podle druhů potahu (kůže, pergamen, papír). Z hlediska své profese (shodou okolností jsem učitelem knižní vazby – pozn. oponent) musím konstatovat, že ačkoliv jednotlivé údaje o provedení vazeb jsou uvedeny správně, celkově je informace o knižní vazbě značně nesouvislá, útržkovitá, a to zejména ve stati „Zdobení u netradičních vazeb“ (s. 14). Součástí kapitoly by, v souvislosti s tématem bakalářské práce, mohla být spíše např. úvaha o výzdobě knižního obalu dětské knihy a příklady zdobných technik vhodných při práci s dětmi.

Po definování knihy, náčrtu historie knihy a knižní vazby se Libor Kuchař pouští do stěžejního tématu práce – dětské ilustrace a nejprve uvádí několik informací z historie ilustrace a historie dětské ilustrace.

Za nejcennější část bakalářské práce je možno považovat kapitolu „Co četba přináší dětem“ (s. 17 – 20), kde autor vychází z informací dostupných v literatuře a pracuje i s vlastním názorem a osobní zkušeností. Zdůrazňuje například význam četby pro pozitivní citové vztahy v rodině: „Už pouhý fakt, že si dospělý udělá na dítě čas a intenzivně se mu věnuje (míněno při četbě – pozn. oponent) je nesmírně důležitý“ (s. 18). Autor uvádí skutečnosti, které mají vliv na čtenářství dětí: „V současnosti rodičovský vliv na děti slábne (míněno rodič jako čtenářský vzor – pozn. oponent) z důvodu pracovního vytížení, rychlého životního tempa...“ (s. 19).

V kapitole „Náležitosti a funkce dětské ilustrace“ (s. 20 – 23) autor zdařile popisuje vliv dětské ilustrace na dítě, např.: „Při vnímání ilustrace dochází u dětí k pocitům libosti a následně citového uvolnění“ (s. 21). Dobře popisuje hranici mezi zobrazením a autorským vkladem ilustrátora: „...nesmí ilustrace způsobit to, že dítě nedovede rozeznat zobrazené věci a postavy“ (s. 22). Autor výborně popisuje možnosti a variace mezi četbou a hrou s knihou jako předmětem např. u dětského harmonikového leporela: „Děti si svou oblíbenou knížku užijí ... až do roztrhání“ (s. 22). Libor Kuchař kapitolu uzavírá systematicky popisem ilustrace pro větší děti.

V kapitole „Subjekty pro podporu čtenářství“ Libor Kuchař vyjmenovává nakladatelství, sdružení a aktivity zabývající se dětskou knihou a uvádí některá fakta o jejich činnosti, jako např. v kapitole o nakladatelích „Toto nakladatelství (Egmont – pozn. oponent) se zabývá především knihami od Walta Dýsneje“ (s. 25). Součástí konstatování by mělo být i zhodnocení přínosu jmenovaných subjektů ke zkvalitňování estetiky dětské literatury (hodnocení produkce chybí zejména u tzv. komerčních nakladatelství).

V kapitole „Naši nejznámější ilustrátoři“ (s. 29 – 37) je velice přehledně uveden výčet českých autorů, kteří jsou posléze součástí žákovské ankety na s. 38 – 41 (chybí snad jen Pilař a Jiránek). Uvedeno by mohlo být více informací o našich současných ilustrátorech. Z nich jsou jmenovány pouze Andrea Tachezy a Galina Miklínová (s 36 – 37). Překlepem je zobrazení ilustrace Jiřího Trnky uvedené pod jménem Vojtěcha Preissiga a naopak (s 29 a 33).

Anketa, provedená u skupiny 11 až 12 letých dětí, je prozkouškou znalostí o českých ilustrátorech. Autor některé překvapující výsledky ankety ohodnotil: „...děti dělaly chyby např. u Adolfa Borna, jehož Macha a Šebestovou určitě každý zná z večerníčků“ (s. 38).

Součástí pedagogické části práce byla i výtvarná práce „Sněhurka v zrcadle dětí“. Zadáním pro skupinku dětí byla ilustrace známé pohádky. Chvályhodné je, že úkol byl zadán, s ohledem na autenticitu dětského výtvarného projevu, bez jakékoliv obrazové předlohy. Na druhou stranu, zadání úkolu mohlo být z hlediska formy i obsahu poněkud více nápadité (ilustrace mohly být provedeny nějakou méně obvyklou výtvarnou technikou, obsahovým zadáním mohlo být také třeba ilustrovat společný zážitek, atd.). Provedení kreseb a zajímavou adjustaci souboru je možno shlédnout na dobře připravené podrobné dokumentaci.

Formální zpracování práce je celkem dobré. Dobrý dojem kazí několik hrubek, zejména ve shodě podnětu s přísudkem. Např. tabulky se vypalovali (s. 9), knihy měli (s. 10), knihy se nedostali (s. 11), přístupy se vyvíjeli (s. 15) atd. Někdy práce trpí, snad z nepozornosti autora chybně konstruovanými větami. Např. „Výsledky... knih (s. 17, odst. 2).

Celkové hodnocení:

Posudek zpracoval: Mgr. Jan Hybner

.....

